

ZBOR LETO VII., ŠTEV. 5 AVGUST 1967 CENA 40 par (40 st. din) OBČANOV

GLASILO
SZDL
LJUBLJANA-
BEŽIGRAD

Obsežen načrt komunalnih del:

Ali je na vrsti tudi vaša ulica?

Kaj bo z bazenom?

Z načrti za kopališče z olimpijskim bazenom, ki naj bi stal pri politični šoli za Bežigradom, ne gre vse »po načrtih«. Politična šola in gradbena srednja šola zahtevata namreč zase zemljišče, kjer naj bi bil bazen. Svet za urbanizem občinske skupščine bo v začetku septembra razpravjal o tem zapletu.

Joško Pirnar – predsednik uredniškega odbora

Izvršni odbor občinske konference Socialistične zveze delovnega ljudstva Bežigrad je imenoval Joška Pirnarja za predsednika uredniškega odbora časopisa »Zbor občanov«. Joško Pirnar, nekdanji odbornik in predsednik bežigradske občinske skupščine, je sicer direktor časopisno založniškega podjetja »Gospodarski vestnik« in glavni urednik tega časopisa.

Vsak član ZK mora biti aktiven

Reorganizacija Zveze komunistov na območju bežigradske občine

V zadnjem letu – od IV. plenuma CK ZKJ sem – je bilo precej govorjenega o razlogih za reorganizacijo Zveze komunistov in o tem, kako naj bi se ZK organizirala, da bi to ustrezalo njeni idejnopolitični in družbeni vlogi v našem samoupravnem sistemu. Čas je, da besede in zamisli uresničimo z dejanji. O tem govorijo sklepi VII. seje CK ZKJ z dne 1. julij 1967, sklepi VIII. seje CK ZKS od 20. julija 1967 in sklepi zadnje seje mestnega komiteja ZK Ljubljana, ki je bila 13. julija. Zato ni potrebe ponavljati jasna in že napisana stališča ter sklepe.

Skupina članov občinskega komiteja ZK Bežigrad je na osnovi teh

sklepov pripravila konkreten predlog za reorganizacijo ZK. O tem bo občinski komitej ZK razpravljala na seji prve dni septembra. Predlog bomo za tem dali v razpravo članstvu. Pri tem želimo na kratko poudariti tole:

Bistvo in cilj reorganizacije ZK je povečanje idejnopolitičnega vpliva ZK na družbena dogajanja v pogojih današnje samoupravne družbe. To je mogoče doseči samo z večjo angažiranostjo vsakega člana ZK. Za to nalogo je potrebno večje idejnopolitično usposabljanje komunistov, da bi lahko globlje dojel bistva družbenih dogajanj.

Nadaljevanje na 3. strani

Med drugim bodo uredili okolico blokov ob Glavarjevi ulici in v Savskem naselju pri trgovini »Prehrana« – Ob Titovi cesti na Ježici poseben pas za kolesarje in pešce

Več kot 400 milijonov S dinarjev znaša vrednost komunalnih del, ki so jih letos že opravili v bežigradski občini, so nam povedali na stanovanjskem podjetju. Letos je prišlo na vrsto za ureditev precej takšnih ulic, o katerih so občani leta in leta razpravljali na zborih volivcev. Tako sta denimo, as-

V kampingu manj gostov

Lani v juliju mesecu je kamping obiskalo 6.337 turistov (7.947 nočitev), letos v istem mesecu pa 5.029 gostov (7.282 nočitev). Doba bivanja se je podaljšala, gostov pa je spričo manj avtobusnih turistov občutno manj. Predvsem se pozna, da je manj zahodnih Nemcev. Avgusta bo skoraj 1.500 gostov manj kot lani.

faltirani Robbova in Janševa ulica, v kratkem bodo pričeli urejati Kolarjevo ulico, prostor okrog trgovine »Prehrana« v Savskem naselju, pot za kolesarje in pešce ob Titovi cesti na Ježici in Crnučah itd. Tudi gradnja komunalnih naprav v novem, zapadnem delu Savskega naselja teče v redu, rekli bi urejeno, bolj kot smo bili tega navajeni doslej pri gradnji novih naselij.

Denar za komunalno se nateka iz različnih virov: komunalni prispevek za urejanje zemljišč, iz cestnega sklada, iz občinskega proračuna, poleg pa je tu še novi prispevek za uporabo mestnih zemljišč in prispevki nekaterih podjetij.

Denar od komunalnega prispevka je šel za asfaltiranje Prekmurske in Grasseljeve ulice (za zadnjo je polovico zneska prispevalo tudi gradbeno podjetje »Obnova«), uredili so hodnik v Gogalovi ulici, v kratkem pa bodo začeli to ulico asfaltirati proti šoli v Stožicah. V Savskem naselju urejajo prostor med ulico Luize Pesjakove, Serkovo in Majaronovo ulico; denar je prispevalo tudi podjetje »Prehrana«. Prihodnji mesec bodo začeli graditi ceste in poti v naselju severno od Glavarjeve ulice, urejati

Nadaljevanje na 5. strani

Novembra nova trgovina v Dolu

Gradnja trgovin v Dolu dobro napreduje. Če ne bo zastoj pri obrtniških delih, so nam dejali na stanovanjskem podjetju »Bežigrad«, bo trgovina za Dan republike odprta.

Poslopje je začelo graditi gradbeno podjetje »Obnova« konec meseca junija; investitor pa je stanovanjsko podjetje. Poleg večje trgovine klasičnega tipa bo tam tudi prostor za poštni urad in pisarno krajevne skupnosti, zraven pa bo stanovanje za hišnika. Brez opreme bo zgradba veljala približno 100 milijonov Sdin. Trgovski lokal bodo dali v najem; zanj se zanima podjetje »Prehrana«, ki ima že zdaj trgovino v Dolu; leta pa je v zelo neprimernih prostorih.

SPET V ŠOLO

Prvi teden septembra se bodo spet odprla šolska vrata. Približno 600 najmlajših bo za Bežigradom prvič prestopilo prag učenosti v pravi šoli. Njim in njihovim starejšim vrstnikom (več kot 4.000 jih bo) želimo uspešno šolsko leto.

Septembra nov vrtec v Stožicah

Sredi septembra bodo za stolpnici v Soseski VI v Stožicah odprli nov vrtec. Sprejel bo 120 otrok in dojenčkov. Vrtec so pričeli graditi lani septembra; računali so, da bo otvoritev že junija, vendar se je gradnja zavlekla, ker se obrtniki niso držali dogovorjenih rokov.

Vrtec gradi gradbeno podjetje »Obnova«, denar pa je zagotovila občinska skupščina in stanovanjsko podjetje. Opremo so izdelali po temeljito proučenih načrtih, ki jih je snoval znani arhitekt Niko Kralj, sodelovali pa so zdravstveni in pedagoški strokovnjaki Zveze prijateljev mladine Slovenije.

Okolica vrta jeseni še ne bo urejena, pač pa bodo še do zime uredili primerne poti.

S PRORAČUNOM NI TEŽAV

Občinska proračuna letos dobro kaže. Do konca meseca julija se je nabralo 1,7 milijarde Sdin dohodka. To je 62 odstotkov od vsote 2,9 milijarde Sdin, kolikor računajo, da bo dohodkov vse leto; če to vsoto razdelimo na dvanajstine, potem je bilo dohodkov v prvih sedmih mesecih celo za 4 odstotke več, kot bi znašal idealni priliv. Ker prejšnja leta ni bilo tako, je razlaga v tem, da so dohodke zelo previdno planirali, bolj kot so predvideli pa so se tudi povečale plače zaposlenih v gospodarskih organizacijah bežigradske občine. Povečanje plač pa seveda takoj vpliva na občinski proračun, saj je prispevek iz osebnega dohodka najpomembnejši vir.

Uporabniki proračunskega denarja redno dobivajo občinske dinarje in tukaj ni težav. Kar zadeva investicije, bodo tudi ta denar porabili kot je v načrtih, le da so ponekod v zastanku zaradi pomanjkljive dokumentacije.

Delovna akcija na Mali planini

Mala planina. – Zadnjo soboto in nedeljo v avgustu je 32 črnuških planincev – prostovoljcev pripravilo in zabetoniralo drugo ploščo na planinskem domu, ki bo naslednji mesec že pod streho. Večino podpornikov so v soboto na ramah znesli v breg – 400 do 500 metrov daleč! V nedeljo pa so navsezgodaj zastavili lopate in zvečer do sedme ure zabetonirali ogromno ploščo, ki je »požrla« nekaj čez 50 mešanice peska, cementa in vode. Največje delo je opravljeno. Zdaj pa še zadnji naskok in planinska koča – pravi hotel bo pod streho.

O mladinskem prestopništvu za Bežigradom piše sodelavec Zavoda za socialno delo Franc Milinarič.

STRAN 8

Brigita je spoznala nove prijateljice

Na počitniškem obisku v Umagu in Stopniku

Tako kot vsa leta prej so tudi letos številni mladi Bežigradčani odšli na zaslužene počitnice. Nekateri so odšli na morje, v planine s svojimi starši ali tetami, mnogi so obiskali strice in tete na deželi in seveda predvsem babice in dedke. Nekateri pa so odšli v kolonijo. Saj je tu navadno najbolj prijetno, tu je vsaj eden izmed sošolcev, prijateljev ali znancev iz ulice. Vse je bolj sproščeno kot pri stari mami, kjer je treba nabirati travo za zajce, ali pa početi kaj drugega, kar mladim glavam sredi poletja ne gre vedno v račun. Zato ni čudno, da so posebno fantje, pa tudi dekleta, ponosni, če lahko na začetku šolskega leta na ves glas povedo, da so bili v koloniji.

Za naše bralce smo obiskali dve koloniji. Tabornikov nismo poiskali pa ti nam bodo tako ali tako sami napisali, kako so preživeli letošnje poletje. Mi pa vam na srednjih straneh poročamo, kako so se imeli mladi Bežigradčani v Umagu, na morju, in v Stopniku pri Vranskem, kjer ni morja, je pa zato hmelj, pa krave in zajci, za katere ni bilo treba nabirati trave.

Tekst in slike: Jože Vetovec

16 milijonov že zbranih za pomoč Arabcem

V akciji za pomoč arabskega ljudstvu so bežigradska podjetja doslej prispevala več kot 16 milijonov Sdin. Zbiranje pomoči še traja in bo predvidoma zaključeno konec meseca.

Republiški koordinativni odbor za pomoč žrtvam agresije je sporočil, da bo doslej

zbrano blago prodal preko nekaterih večjih trgovskih organizacij v Ljubljani po znižanih cenah. Iztrženi denar bodo nakazali na skupni žiro račun. Gre predvsem za tisto blago, ki ni ustrezalo, da bi ga kot pomoč poslali v arabske dežele.

Delo Občinske Skupščine

STARI GREHI

Spet bo govora o financiranju strokovnega šolstva

Strokovno šolstvo je zaradi denarja že precej časa v škripcih. Bežigradska občinska skupščina je na tem že večkrat razpravljala in verjetno bo že kar na prvi jesenski seji spet govora o neporavnanih deležih, ki bi jih morala prispevati podjetja. Predsednik občinske skupščine Karel Kušar meni o tem problemu takole:

»Strokovno šolstvo je doslej financiral medobčinski sklad. Težave so nastale zaradi tega, ker občine — članice tega sklada, niso poravnale obvez iz preteklih let. V izobraževalno skupnost, ustanovljeno letos junija, je prišel medobčinski sklad s pasivo. Podjetja tudi niso sklenila pogodb z občini, ker to ni bila obveza ampak prostovoljna odločitev; podjetja svojih obveznosti niso poravnala v predvideni višini, zaradi česar je primanjkljaj v preteklih letih in letos največ nastal. Sklad je računski s 100 % realizacijo iz občinskih proračunov, kot tudi »prostovoljnih obvez« podjetij, kar pa se seveda ni uresničilo.

Zaradi tega smo v naši občini že nekajkrat klicali vsa podjetja in jih prosili, da bi financirali strokovno šolstvo. Uspeh je bil le no delen, medtem ko je obveza iz občinskega proračuna poravnana do konca leta.

Občina bo še vnaprej skušala vplivati na podjetja, da bi poravnala svoje deleže.

Prva seja bo septembra

Prva jesenska seja občinske skupščine bo v prvi polovici septembra. Zbrali se bodo le odborniki zbora delovnih skupnosti in obravnavali polletne obračune. Ker služba družbenega knjigovodstva še le zdaj dostavlja podatke, treba pa jih je še obdelati, tega gradiva ni mogoče obravnavati prej.

Konec prihodnjega meseca se bosta zbrala na seji oba zbora občinske skupščine. Odborniki bodo seznanili s programom dela do konca leta. Že na prvih sejah bo skupščina razpravljala o pregledu izvršenih komunalnih del v občini; poročilo pripravljata stanovanjsko podjetje. Govora bo še o financiranju šolstva, reorganizaciji zdravstva, o zazidalnem načrtu Črnuč in tako dalje.

Dušan Dolinar, novi podpredsednik občinske skupščine

Na zadnji seji občinske skupščine so za podpredsednika izvolili Dušana Dolničarja, odbornika in predsednika zbora delovnih skupnosti. Dosedanji podpredsednik Vlado Beznik je prosil, da bi ga razrešili, ker je preobremenjen v službi.

Dušan Dolničar bo opravljal to dolžnost neprofesionalno, tako kot predsednik skupščine in dosedanji podpredsednik.

„Ljubljana je ena ...“

Podpredsednik mestnega sveta inž. Ljubo Levstik o nekaterih mestnih zadevah

Na zborih volivcev jeseni bo govora o nekaterih pomembnih mestnih zadevah: nadaljevala se bo razprava o družbeno politični ureditvi Ljubljane, volivci pa bodo razpravljali še o 4-letnem perspektivnem planu razvoja gospodarstva in družbenih služb v Ljubljani, o načrtu stanovanjske in komunalne gradnje ter seveda o proračunu občin in mestnega sveta za prihodnje leto. O vseh teh zadevah bo seveda obširno razpravljala tudi mestni svet.

»Ena osnovnih tem bo

Novi odbornik dr. Simo Opačič

V 21. volivni enoti v Savskem naselju so na nadomestnih volitvah izvolili dr. Sima Opačiča za odbornika bežigradske občinske skupščine. Dobil je 424 glasov, 19 glasovnic pa je bil neveljavnih. Nadomestne volitve so bile zaradi tega, ker je prejšnji odbornik te volivne enote odstopil.

Reorganizacija milice

Skladno z novim zakonom o notranjih zadevah so tudi v bežigradski občini reorganizirali službo milice. Zdej je v občini le ena postaja milice (Bežigrad), ki ima svoj oddelek na Črnučah. Komandir postaje milice je Niko Majdič, njegova pomočnika sta Leopold Vovk in Ignac Korošec, komandir oddelka na Črnučah pa je Marijan Karnel.

„Kratki stiki“

— Kako pa kaj stiki s poslanci, smo pobarali župana.
— Samo eden me je poklical: posredoval je zaradi nekega stanovanja ...

nadaljevanje razprave o družbeno politični ureditvi Ljubljane in morebitni spremembi statuta mesta, ki bo sledila tej razpravi, je dejal podpredsednik mestnega sveta inž. Ljubo Levstik, ko nam je pojasnjeval program dela mestnega sveta za jesensko obdobje.

»Druga pomembna zadeva, je dejal, »bo razprava v 4-letnem perspektivnem načrtu za razvoj gospodarstva in družbenih služb na področju mesta. Gradivo je že pripravljeno. Mestni svet bo v prihodnje v večji meri zasledoval in podpiral razvoj gospodarstva in družbenih dejavnosti v mestu. Potlej nas čakajo še konkretne naloge pri reorganizaciji šolstva in zdravstva, govora pa bo tudi o združevanju še nekaterih služb na področju mesta in uveljavitvi tistih, ki so že skupne za vse mesto.«

Katere službe, razdrobljene po občinah, bi po vašem šlo združiti?

Verjetno bi bilo smotno, če bi združili finančne službe občin in mesta. Razviti pa moramo službo za proučevanje gospodarstva in družbenih dejavnosti v okviru dosedanjega zavoda za cene, ki bo moral čimprej spremeniti vsebino svojega dela in jo prilagoditi naslovu, ki ga po sklepu mestnega sveta že nosi: zavod se zdaj namreč imenuje Zavod za analize in cene.

Kako pa nasploh ocenjujete odnose med »občinami« in »mestom«?

Sodelovanje poteka ob vse večji uveljavitvi objektivnega dejstva, da je mesto nedeljiva celota in da se morajo mnoge zadeve na področju mesta čim bolj enotno reševati.

Enotno financiranje k temu precej pomaga.

Mislím, da je enotno financiranje kolektivne komunalne potrošnje (vzdrževanje parkov, čiščenje ulic, javna razsvetljava, cestna signalizacija), kar smo uvedli letos, pokazalo dobre rezultate. Nič več ni velikih razlik v komunalnem standardu med posameznimi občinami, dela pa so bolj racionalno in smotno organizirana.

Se eno važno zadevo bomo morali enotno urediti: to je gradnja stanovanj za borce z nalogo, da rešimo to vprašanje v celoti, čim pravičneje in v najkrajšem možnem času.

V razvoju mesta nas čaka še nekaj nalog, ki jim ni mogoče prilepiti etikete: »občinske«.

Še bi štel gradnjo nove bolnice, rekonstrukcijo ljubljanskega gradu, gradnjo zimskega bazena, pa novo avtobusno postajo. Pri gradnji kliničnega centra ima poleg republike pomembno vlogo tudi mesto. Pripraviti bo treba načrte za grad in zimski bazen ter se pripraviti na postopno uresničitev teh načrtov. O tem bodo morali poprej povedati svoje mnenje občani našega mesta; njihovo mnenje bomo morali v polni meri upoštevati.

Do prihodnje turistične sezone bo treba urediti novo avtobusno postajo oziroma urediti kar ves Trg Osvoobodilne fronte pred kolodvorom, ki je danes hud prometni problem Ljubljane.

Od investicij, ki jih uresničujemo, bi omenil naprave za razstrupljanje plina. Verjetno bomo že po novem letu imeli v Ljubljani razstrupljen plin.

Precej skrbi povzročajo rezerve vode. Letos bo zgrajen

rezervoar na Šišenskem hribu z zmogljivostjo 8000 kub. metrov vode, pozneje pa še v Sentvidu in Mostah.

Kako pa je letos z mestnim proračunom?

Dohodki in izdatki so

takšni, kot smo predvideli. Posebnih težav ni. Značilno je, da poravnavamo obveznosti iz preteklih let; pričakujemo, da bomo v prihodnje leto prinesli zelo malo teh neporavnanih obveznosti.

Vsak član ZK mora biti aktiven

Nadaljevanje s 1. strani

Vsak član ZK mora biti povezan in mora delovati v osnovni organizaciji ZK kot matični organizaciji in z enako odgovornostjo tudi v aktivih ZK, komisijah, skupinah, posvetovanjih in drugih oblikah delovanja ZK, katerih namen je, da se člani ZK idejnopolično usposabljam za delovanje in vplivanje na družbeno dogajanje v delovnih organizacijah, v območju krajevne skupnosti, mesta itd. Sprejete dogovore smo komunisti dolžni uresničevati.

Pri vsem tem je sila pomembna usmeritev organizacij ZK za vključevanje mladih, naprednih ljudi v članstvo ZK. Storjen je že prvi korak. V zadnjih nekaj mesecih je bilo za Bežigradom sprejetih v ZK 45 mladih. Pri tem so se posebej prizadevale organizacije ZK v Savskem naselju, na gimnaziji Bežigrad in PTT šoli.

Organizacijsko strukturo ZK spreminjamo, da bi bolj ustrezala potrebam za aktiviranje in angažiranje komunistov. Na območju naše občine deluje zdaj v gospodarstvu 37 organizacij ZK z 995 člani, v družbenih službah 19 organizacij s 461 člani in na terenu 22 organizacij z 1229 člani, skupaj je 2685 članov ZK. Predlagamo, da ne bi v večjem obsegu spreminjali ali ukinjali organizacij ZK. Le člani ZK tistih organizacij, ki so številčno majhne, naj bi se vključili v terenske organizacije ZK, namesto sedanjih osnovnih organizacij pa bi osnovali aktivne ZK. S prizadetimi organizacijami se bomo o tem pogovarjali.

Četrtna organizacije

V duhu sklepov mestnega komiteja ZK Ljubljana organiziramo v mestu četrtne organizacije ZK, pri mestnih naseljih pa krajevne organizacije ZK. Smisel in bistvo četrtnih organizacij je razviden iz sklepov zadnje seje mestnega komiteja ZK Ljubljana. S četrtnimi organizacijami ZK bomo vzpostavili več žarišč angažiranja in delovanja komunistov na območju mesta. Četrtno organizacijo ZK tvorijo vse organizacije ZK na njenem območju in vsi tam živeči člani ZK. Delovanje komunistov za območje četrti določa konferenca četrtne organizacije. Konferenco sestav-

ljajo komunisti, izvoljeni za 2 leti in šteje 50 do 70 članov. Sestane se večkrat na leto, sklicuje jo četrtni komite ZK ali ustrezno število članov konference ali ZK osnovne organizacije. Delo konference vodi delovno predsedstvo.

Člane četrtne konference ZK volijo osnovne organizacije (matične organizacije), za zdaj na vsakih 12 do 14 članov ZK enega člana. Zagotoviti moramo ustrezen delovni sestav četrtnih konferenc ZK in pa da pridejo v njihov sestav tudi aktivni pripadniki JLA.

Četrtni komite ZK

Izvršilni organ četrtne konference ZK je njen komite, četrtni komite ZK, ki šteje 9 do 11 članov. Sekretarja četrtnega komiteja ZK voli konferenca neposredno. Četrtni komite ZK izvršuje sklepe konference, daje pobude in predloge za delo konference, organizira razne oblike delovanja komunistov ter sklicuje četrtno konferenco. Četrtna konferenca ZK bi imela vsaj tri komisije: komisijo za organizacijska in kadrovska vprašanja v ZK, komisijo za idejna vprašanja s področja družbeno-ekonomskih odnosov v gospodarstvu in komisijo za idejna vprašanja s področja javnih služb. Poleg teh bi četrtna konferenca ZK imenovala še druge občasne komisije ter stalne in občasne aktivne ZK.

Tako organizacijsko strukturo četrtne organizacije menjamo, da bi zagotovili močnejši vpliv baze, članstva, na politiko ZK in močnejšo povezavo organov ZK s članstvom.

Na območju naše občine bomo imeli tri četrtne organizacije ZK: četrtna organizacija ZK Bežigrad, četrtna organizacija ZK Savsko naselje, ki zajema tudi območje krajevne skupnosti »Boris Kidrič« ter četrtna organizacija ZK Posavje, ki zajema območje Stadion, Stožice, Ježice in Črnuč. Vsaka teh organizacij bo imela 800 do 900 članov.

Ko bo občinski komite dokončno sprejel predlog o tej reorganizaciji in obsegu četrtnih organizacij, bomo ta predlog dali v razpravo članstvu. V razpravah, ki bodo trajale približno do 20. oktobra, bodo sodelovali tudi člani občinskega komiteja. Za tem pa bomo izvedli konferenco četrtnih organizacij ZK.

Janez ZELEDNIK

NOVA TRGOVINA V DOLU

Konec junija je direktor stanovanjskega podjetja Jože Črnugelj zastavil prvo lopato.

Avgusta je stavba že krepko pogledala »na svetlo«.

V TOPSU bo zbor upnikov

- Delavci imajo normalne plače
- Produktivnost dela narasla

V tovarni pisalnih strojev TOPS v Savljah je od celotnega kolektiva ostalo še 180 delavcev in uslužbencev. Kot je znano, je podjetje v stečaju in od sodišča imenovani upravitelj urejuje zadeve, ki so potrebne po zakonu in po logiki stvari. Upniki terjajo svoje. Večjih upnikov je 73, manjših, to so predvsem delavci, ki so dolgo časa dobivali minimalne osebne dohodke, pa je približno 300. Terjatve znašajo skoraj četrtino vrednosti osnovnih sredstev in zalog. To je usodno za normalno obratovanje. To-

da zdaj, ko je konec histerije, ki je vladala preteklega meseca, in ko so v podjetju ostali deloma najzvestejši, deloma pa tisti, ki drugim niso mogli, so se stvari uredile in moramo reči, še se urejajo na bolje. Dodelava proizvodov teče mirno in solidno dalje. Od prejšnjih 40 pisalnih strojev dnevne proizvodnje so prišli na 45 strojev dnevno, se pravi, da se je produktivnost povečala za 12 odstotkov. Vse to sicer ne more rešiti podjetja, pokazalo pa se je upanje na temnem nebu; upanje v tem smislu, če bi bilo že prej vodstvo podjetja nasploh v sposobnih rokah in če se ne bi vezali na prijatelje, ki se pozneje niso izkazali prijatelji, bi morda stvari potekale drugače. Verjetno se ne bi odločili za likvidacijo. V tovarni TOPS je namreč položaj tak, da so osnovna sredstva stroji in ogrodje ogromne vrednosti samo v tem primeru, če so v rokah delav-

ca, ki proizvajajo. Skoraj brez vrednosti pa so stroji in orodje na trgu; kupil bi jih samo tisti, ki bi z določenimi stroji in orodji hotel prav isto proizvajati. Takega kupca na domačem tržišču ni, ker je dokazano, da so saveljski delavci storili vse, kar je bilo v njihovi moči in kaj več drug kolektiv ne bi zmožel.

20. septembra bo zbor upnikov. Prišli bodo na gospodarsko sodišče in zahtevali denar. Če bodo vsi dosledno zahtevali izplačilo, bo prišlo do najhujšega, to je do razprodaje. Če pa bodo upniki mnenja, da je možno stečaj ukiniti, bodo morda predlagali, da začne tovarna zopet redno obratovati ter bodo počakali še določen čas s svojimi terjatvami. Ta določen čas bo ravno prav, da se bo podjetje opomoglo in bodo vsi dobili svoje pošteno vrneno. Podjetje bi se v tem primeru dogovorilo za pre-

usmeritev proizvodnje in za delno kooperacijo sedanje proizvodnje. Pred 20. septembrom, to je pred zborom upnikov, o tem ni mogoče reči ničesar določenega, ker bi vsakdo imel takšno pisanje ali obljubljanje le za demagoško in tendenčno prepričevanje. Morda bi bilo zanimivo vedeti še to, da dodelava nedovršene proizvodnje teče, da so delavci mirni, disciplinirani, da so znali preskrbeti nekaj dodatnega materiala, brez katerega ne bi bilo mogoče dokončati raznih delov, v katere je bilo vložena že veliko dela in denarja. S tako dodelavo pa bo mogoče terjatve upnikov poravnati v večji meri.

Velja še omeniti, da delavci — po uvedbi stečaja — prejemo normalne plače; »Topsova barka« torej mirneje plava. Vse drugo bo jasneje po 20. septembru, ko bo zbor upnikov rekel svojo besedo, JAK

Vse več brezposelnih

Ceprav je bilo število brezposelnih v prejšnjih mesecih že malo nižje, se je v zadnjem mesecu spet dvignilo. Iz podatkov, ki smo jih dobili pri zavodu za zaposlovanje, ni moč razbrati nič razveseljivega. Po njihovih informacijah se število brezposelnih v ljubljanskem bazenu približuje številki 4.000, vse pa kaže, da se bo število nezaposlenih povečalo v Sloveniji do konca leta za nadaljnih deset tisoč in bo v Sloveniji torej ob koncu leta že 24.000 nezaposlenih. Po sedanjih predvidevanjih ne bo nič bolje niti v prihodnjem letu, saj pričakujejo, da se bo število brezposelnih do konca leta 1968 povzpelo na 38.000.

Število nezaposlenih narašča tudi za Bežigradom. V primerjavi z drugimi občinami, za Bežigradom ni veliko brezposelnih. Po zadnjih podatkih pa se je zavodu za zaposlovanje Ljubljana prijavilo iz Bežigrada 15 nezaposlenih nekvalificiranih delavcev, ki so bili v službi in šest delavcev, ki iščejo prvo zaposlitev. Nekvalificiranih brezposelnih žensk je več; 31 je takšnih, ki so že bile zaposlene, deset pa jih išče prvo zaposlitev. Prvo zaposlitev iščeta tudi dva radiomehanika, en finomehanik, en strugar, pet orodjarjev, dva strojna ključavničarja, en TT mehanik, dve dekleti, finomehanika, ena tehnična risarka, ena šivilja, kemijski tehnik (ženska), farmacevtski tehnik (ženska), zobotehničar, maturantka in profesorica slovenščine. Ponovno zaposlitev pa iščeta dva finomehanika, graver, brusilec, pet strojnih ključavničarjev, sedem orodjarjev, štirje strugarji, tt mehanik, pleškar, avtomehanik, administrator, tehnični risar itd.

Zanimivo je, da za Bežigradom ni nezaposlenih inženirjev, zdravnikov, arhitektov. Ali pa se vsaj niso prijavili, da so nezaposleni.

J. V.

Gospodarstvo Ljubljane TUDI MESTNO NE SAMO OBČINSKO

Ljubljana je izredno močno gospodarsko središče. Vsak četrti zaposleni Slovenec dela v Ljubljani, družbeni sektor gospodarstva ustvari skoraj tretjino narodnega dohodka v naši republiki. Na področju petih ljubljanskih občin je imelo lani svoj sedež 318 delovnih organizacij.

O problemih gospodarskih organizacij večkrat razpravljajo občinske skupščine, mestni svet pa se doslej posvečal urbani, stanovanjsko-komunalnim problemom in nekaterim družbenim službam ter ni toliko spremljal in proučeval probleme gospodarstva v celoti na mestnem področju. Vemestno reševati v okviru mesta kot celote: nezaposlenost, zaposlovanje tistih, ki končajo šole, neugodna kvalifikacijska struktura zaposlenih, težave nekaterih podjetij, to so aktualne zadeve, ki ne poznajo občinskih meja. Pričakovati je, da bo ob razpravi o 4-letnem perspektivnem načrtu za razvoj gospodarstva v Ljubljani, tekla tudi beseda o sedanjih problemih.

Slišati je predloge, da bi v Ljubljani združili sredstva skupnih rezerv gospodarskih organizacij. V petih občinah se jih nabere približno 2,5 milijarde S dinarjev na leto. Vsota obeta, da bi s pretehtanimi naložbami dosegli najboljši gospodarski učinek.

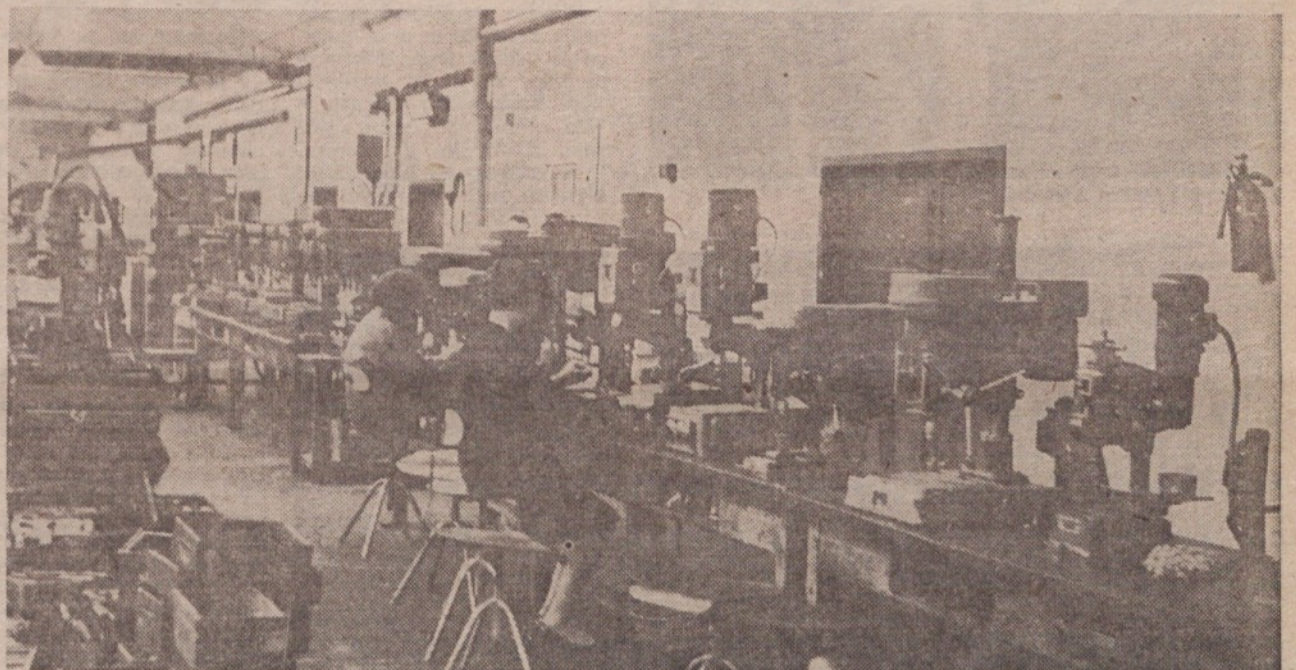
Servisna delavnica — samostojno podjetje

Servisna delavnica TOPS bo poslej samostojna gospodarska organizacija. Na predlog delovnega kolektiva te delavnice je takšen sklep sprejela tudi bežigradska občinska skupščina. Delavnica bo razširila svojo dejavnost na popravilo vseh vrst pisalnih strojev in druge pisarniške mehanizacije, na prodajo nadomestnih delov ter na razmnoževanje, fotokopiranje in izdelovanje matric. Za začetek poslovanja so jim iz sklada skupnih rezerv gospodarskih organizacij odobrili 8 milijonov starih dinarjev kredita. Servisna delavnica že dozda ni poslovala z izgubo; računajo, da se bo promet še povečal, zaposlili pa bodo tudi nekaj novih delavcev.

»Cementar« k »Tehniki«, »Edilit« k »Lesnemu kombinatu«

Konstruktorsko podjetje »Edilit«, ki je imelo svoj sedež v Parmovi ulici in obrat »Tesar« v Linhartovi ulici, se je priključilo Lesnemu kombinatu Ljubljana. Poslovalo bo kot samostojna delovna enota. Lesni kombinat zaposluje približno 1.000 delavcev.

Podjetje »Cementar«, ki je imelo gramoznico in industrijo gradbenega materiala, pa se je priključilo h gradbenemu podjetju »Tehnika«.

V oddelkih tovarne v Savljah ni prehude gneče.

Ali je na vrsti tudi vaša ulica?

Nadaljevanje s 1. strani
okolice vrta v Soseski VI v Stožicah ter prav tam graditi dovozne poti k stolpcem. Na vrsti je tudi zunanja ureditev okrog stolpičev na križišču Vojkove in Topniške ulice. Do začetka vinskega sejma na Gospodarskem razstavišču bodo uredili parkirni prostor tam, kjer je stala gostilna Kačič.

V novem, zahodnem delu

Savskega naselja bi še hitreje gradili komunalne naprave, vendar denar neredno doteka. Stanovanjsko podjetje je prevzelo precejšnje neizpolnjene obveznosti investitorjev, ki bi morali plačati denar za komunalno urejanje zemljišč. Kljub opominom še vedno slabo plačujejo.

Doslej so v novem Savskem naselju zgradili že tri četrtine kanalizacije, po Črtomirovi ulici so potegnili vodovod in plinovod, zgradili transformatorsko postajo, provizorično kotlovnico in toplovodni kanal od kotlovnice do že vseljenih blokov ob Črtomirovi ulici. Druge komunalne naprave bodo uredili skladno z dograjevanjem stanovanj.

Asfaltirali so vozišče pri trolejbusni postaji pred Gospodarskim razstaviščem in položili še eno plast asfalta v Janševi ulici, tako da je ta zdaj dokončno urejena. Asfaltirana je tudi cesta od Tomčevega do Jarš; asfaltna prevleka je pretrgana do Smartinske ceste. Končali so tudi ulico Bežigrad.

Zdaj se pripravljajo za ureditev avtobusnega izogiba šišča

v Topniški ulici, na vrsto pa je prišla tudi ureditev Titove ceste na Ježici: od Ruskega carja do mostu bodo na desni strani uredili pas za kolesarje in pešce, prav tako pa tudi od mostu do konca Črnuč. Računajo, da bodo z deli pričeli prihodnji mesec.

Z denarjem, ki se je nabral od prispevka za uporabo mestnega zemljišča, so uredili precej manjših stvari. Asfaltirali so slepi del Pleteršnikove ulice in uredili razsvetljavo, popravili pločnik na Titovi cesti od Trstenjakove do ulice Bežigrad, uredili požiralnike v Bratinovi ulici, asfaltirali pločnik v Tolstojevi ulici ter v Fabianovi ulici in ulici Majke Jugović ter prehod med Fabianjevo ulico in ulico Luize Pesjakove. Asfaltirali so tudi Robbovo ulico.

Priljubljeni pa asfaltirajo pločnika v Likozarjevi ulici, na Parmovi ulici od Likozarjeve do Livarske ulice in zapadni pločnik na Savski cesti. Uredili bodo Apihovo ulico, asfaltirali zapadni pločnik Titove ceste od Triglavške do Tolstojeve ulice in pojačali cestno razsvetljavo na Črnu-

čah. Asfaltirajo pa že ploščad pred šolo dr. Vita Kraighe ja na Vodovrni cesti.

Denar iz občinskega proračuna bo šel za zunanjo ureditev pri šoli »Borisa Kidriča« v Savskem naselju, zaključujejo dela pri gradnji kolektorja na Titovi cesti, kjer je stala gostilna Kačič, asfaltirali pa so že cesto v Dolu in Klečah.

S prispevki podjetij »Tuba«, »Kurirovprodaja« in »Instalacija« bodo prihodnji mesec začeli urejati Kolarjevo ulico.

Združeni — več denarja

Stanovanjsko podjetje Moste so pripojili k stanovanjskemu podjetju Bežigrad za združitev so se odločili člani obeh kolektivov z referendumom. Stanovanjsko podjetje Bežigrad opravlja zdaj vse posle tudi na področju občine Moste. Vzdrževanje stanovanj, urejanje zemljišč, bo bolj racionalno in gospodarno, ker združeno podjetje razpolaga z več denarja.

Sedež podjetja je v Črtomirovi ulici 10.

Dopisna delavska univerza v Ljubljani

VPISUJE:

- v tehniško šolo strojne, elektriške, lesnoindustrijske in kemijske stroke,
- v ekonomsko šolo,
- v dvoletno administrativno šolo,
- v poklicno šolo kovinarske, elektro in avtomehanske stroke,
- v I. in II. stopnjo osnovne šole za odrasle (5. do 8. razred), — za ljubljansko območje bo odprt tudi popoldanski oddelek osnovne in ekonomske šole

VPISUJE TUDI V TEČAJE:

- začetni knjigovodski tečaj,
- tečaj analitične evidence,
- tečaj finančnega knjigovodstva,
- tečaj tehniškega risanja,

- jezikovne tečaje slovenščine, nemščine in italijanščine,
- tečaj za skladiščnike,
- tečaj za varnost pri delu,
- tečaj va predelavce in kontrolorje v kovinski stroki,
- po dogovoru organizira za potreba podjetij izpopolnjevalne tečaje

Kandidatom je s plačilom šolnine zagotovljeno tudi do sto ur seminarjskega pouka. VPISOVANJE TRAJA DO 30. SEPTEMBRA 1967. Dopisna oblika, kombinirana z občasnimi seminarji, je primerna za vsakogar, ker šolanje ni vezano na čas in kraj. Pojasnila daje dopisna delavska univerza, Ljubljana, Parmova 39, tel. 316-043, 312-141 vsak dan dopoldne, ob torkih tudi popoldne. Če želite pismena navodila in program, priložite za odgovor znamke v vrednosti 1,80 Ndin.

Kriva mlada pota

- Rešitev: široka, načrtna preventiva
- Bistvena vloga družine, potlej pa šole, varstva, društev in organizacij

Zavod za socialno delo občine Ljubljana-Bežigrad si je že ob ustanovitvi zadal posebno nalogo, da bo poleg izvrševanja vseh nalog s področja socialne kurative, posvečal posebno pozornost tudi socialni preventivi na svojem območju. Ker si konkretno usmerjene socialne preventive ni mogoče zamisliti brez podrobnega poznavanja socialne problematike, si je zavod postavil obširen plan analitičnega dela na različnih področjih socialnega varstva, v okviru katerega naj bi proučil najbolj pereče socialne probleme na območju bežigradske občine in na osnovi dobljenih podatkov predlagal ustrezne ukrepe za njihovo reševanje. V letih od 1963. do 1966. je tako analitično obdelal probleme nezakonskih mater in njihovih otrok v bežigradski občini, probleme otrok, motenih v duševnem in telesnem razvoju, probleme stanovalcev v Novakovi ul.5, probleme alkoholikov in njihovih družin in probleme varstva otrok v bežigradski občini.

Ni pretirano trditi, da so omenjeni elaborati opravičili svoj namen, saj je bilo na njihovih osnovi podvzete vrsta ukrepov, ki so že do danes prispevali pomemben delež pri reševanju analizirane problematike. To velja posebno za elaborat o stanju varstva otrok, na osnovi katerega je bilo programirano otroško varstvo v bežigradski občini za obdobje 10, 15 in 30 let in na osnovi katerega je Svet za splošno varstvo in varstvo družine že lani realiziral precej predlogov za izboljšanje varstva otrok v bežigradski občini.

Spoznanje, da se nenačrtno in izjemno reševanje socialne problematike v občini ne obrestuje, posebno, kadar imamo opraviti s kompleksnimi socialnimi problemi širšega značaja, je vodilo Zavoda tudi k izdelavi analitičnega pregleda problematike družbeno neprilagojene mladine v občini Bežigrad. Osnovo za elaborat je nudila obširna dokumentacija, ki jo je Zavod zbral med večletnim delom z mladoletnimi prestopniki.

Nekaj podatkov iz analize

Na koncu leta 1966 je Zavod za socialno delo obravnaval — zaradi različnih vedenjskih in nevrotičnih motenj približno 4,9 odstotkov vse mladine v občini, v starosti od 10 do 18 let. Največ

obravnavanih mladoletnikov je zagrešilo kaznivo dejanje tatvine, zabeležena pa so tudi kazniva dejanja poškodovanja tuje stvari, zadejanja telesnih poškodb, goljufije, poneverbe, prikrievanja, povzročitve prometne nesreče s poškodbo druge osebe, poskusi posilstva, spolno obteževanje mladoletne osebe z otrokom, kaznivo dejanje nošenja strelnega orožja in poskusi pobega preko državne meje. V kaznivih dejanjih tatvine so največkrat zastopane tatvine denarja, slede tatvine raznih tehničnih predmetov, tatvine koles, raznih prehranjenih artiklov, vzeti iz samopostrežb, tatvine motornih vozil in tatvine šolskih potrebščin.

Podatki o starosti analiziranih mladoletnikov prestopnikov kažejo, da jih je skoraj polovica storila prvo kaznivo dejanje že pred 14. letom, nekaj več kot četrtina med 14. in 16 letom in nekaj manj kot četrtina med 16. in 18. letom starosti. Fantje so med analiziranimi prestopniki v veliki večini (približno 81 odst.), v poklicni razvrstitvi pa so na prvem mestu učenci, le-tem sledijo vajenci, dijaki, prestopniki brez poklica in zaposlitve, nekvalificirani delavci in delavci v priučitvi, polkvalificirani in kvalificirani delavci ter končno obrtniki.

Največ mladoletnih prestopnikov v bežigradski občini izhaja iz delavskih družin, številni pa so tudi otroci iz uslužbenških družin; urejene stanovanjske razmere zasledimo pri približno 75 odst. analiziranih mladoletnih prestopnikov; približno 48 odst. analiziranih prestopnikov izhaja iz družin, kjer sta zaposlena oba starša in približno 18 odstotkov jih izhaja iz ekonomsko ogroženih družin.

Vplivi družine

Neprilagojeno obnašanje nje mladine je razsežno pogojeno in ga ni mogoče enostransko razlagati. Kljub temu pa se strokovnjaki, ki se bavijo s temi problemi, strinjajo, da odigrava družina bistveno vlogo pri formiranju mlade osebnosti. Prav zaradi tega je v analizi družbeno neprilagojene mladine v bežigradski občini posvečena posebna pozornost družinam, iz katerih izhajajo analizirani mladoletni prestopniki.

Ugotovljeno je, da družine iz katerih izhajajo analizirani mladoletni prestopniki, le-tem ne nudijo primernih čustvenih in drugih pogojev za normalen psihičen raz-

voj. Samo približno 13 odst. prestopnikov izhaja iz družin, v katerih so odnosi med starši relativno urejeni, pri vseh ostalih pa srečujemo razne inačice neurejenih odnosov: zelo nerazvite, neurejene odnose, večja navskrižja in fizična obračunavanja med obema staršema, obojestranske hladne odnose ali pa sploh popolni razdor med obema staršema. Neurejene družine opozarja tudi dejstvo, da približno polovica prestopnikov izhaja iz nepopolnih in dopoljenih družin.

Samo približno 34 odst. analiziranih prestopnikov je deležnih primerne obojestranske čustvene navezanosti s strani staršev in samo približno 10 odst. prestopnikov kaže primerno navezanost na starše.

Vzgojno ukrepanje staršev analiziranih prestopnikov je na splošno silno pomanjkljivo. Samo pri 4 odst. srečujemo primerno vzgojno ukrepanje in približno 96 odst. prestopnikov je deležnih premehke, pretrde, dvotirne, zelo nedosledne-spremenljive vzgoje, vzgojnega zanemarjanja in v manjšem odstotku celo direktnega zavajanja s strani staršev.

Približno 23 odst. prestopnikov, izhaja iz družin, kjer se eden ali pa oba starša vdajata alkoholu, 6 odst. prestopnikov ima starše pri katerih srečujemo različne seksualne abnormalnosti in 2 odst. obravnavanih prestopnikov ima starše, ki so bili tudi sami obravnavani zaradi kaznivih dejanj tatvine. Čeprav v manjši meri, pa srečujemo pri starših naših prestopnikov tudi druge negativne pojave, kot so delomrznost, agresivnost, odklonilen odnos do naše družbene stvarnosti ipd.

Samo bežno povzeti podatki o čustvenem in drugem funkcioniranju analiziranih družin kažejo na silno pomanjnost neurejenega družinskega okolja pri formiranju neprilagojenega obnašanja mladine, saj prav gotovo ne more biti drugače, da ravnajo v družinah, iz katerih izhajajo mladoletni prestopniki, srečujemo toliko negativnih pojavov.

Vplivi nekaterih družbenih činiteljev

Ob raziskovanju vplivov nekaterih družbenih činiteljev, ki poleg družine bistveno vplivajo na formiranje mlade osebnosti, ugotavlja analiza, da so bili analizirani prestopniki v najzgodnejši otroški dobi deležni zelo pomanjkljivega varstva. Samo približno 10 odst. jih je bilo deležnih družbenega varstva in vzgoje v vzgojno-varstvenih ustanovah in približno 26 odst. jih ni bilo deležnih splošno-nobenega varstva; 20 odst. analiziranih šoloobveznih mladoletnih prestopnikov še danes nima primernega varstva.

Obravnavani mladoletni prestopniki so zelo težavni v šolski situaciji. Samo pri 9 odst. ne zasledimo pritožb iz šole in pri vseh ostalih se šole pritožujejo, oziroma so se pritoževale zaradi nedisciplin, učnih težav ali obojega hkrati. Šola, s svojo zahtevno po disciplini in vsemi ostalimi zahtevami, predstavlja za motene otroke — mladoletne prestopnike — večkrat konfliktno situacijo, na katero neprilagojeno reagirajo, posebno še, če naletijo tudi na neprimerno postopanje učiteljev. Konfliktni, neuspehi v šoli, pa predstavljajo večkrat končni povod za delinkventno in drugo neprilagojeno dejavnost analiziranih prestopnikov. Analiza ugotavlja tudi, da imajo bežigradske osnovne šole nastavljenih premalo specialno usmerjenih strokovnih moči, ki bi lahko pomagale pri specialnem postopanju, ki ga zahtevajo moteni otroci v šolski situaciji. Nobena bežigrad-

MLADOST NA VRTILJAKU — Nekateri zanesli v stran.

ška šola nima, na primer nastavljenega šolskega psihologa.

Ena od zelo pomembnih značilnosti obravnavanih mladoletnih prestopnikov je tudi delovna neprivajenost, nespoštnost za napore, ki jih zahteva redno in kontinuirano delo. Samo 28 odst. analiziranih prestopnikov, vključenih v delovni proces, ima primeren odnos do dela, pri vseh drugih se gospodarske organizacije pritožujejo zaradi nediscipline, slabega odnosa do predpostavljene in premajhne delovne storilnosti. Delovne organizacije se zaradi omenjenega branijo sprejeti mladoletnike, ki jih priložila zavod za socialno delo, kar povzroča, da ostajajo mnogi dalj časa brez zaposlitve, kar samo še potencialno njihovo motenost. Analiza ugotavlja tudi, da je postopanje odgovornih ljudi v gospodarskih organizacijah z moteno mladino mnogokrat neprimerno, predvsem zaradi pomanjkanja strokovno usposobljenih kadrovske službe.

Razna športna in kulturno-prosvetna društvena ter družbeno-politične organizacije, ki vključujejo mladino, nimajo zadovoljivega vpliva na obravnavane mladoletne prestopnike. V funkcioniranju društev in organizacij v občini je na splošno lahko opaziti vidne pomanjkljivosti: pomanjkljivosti v vodstvih, premajhno število vključene mladine, neizdelano in neizdiferencirano programsko politiko in na splošno — premalo konkretne angažiranosti, da bi društva in organizacije polno zaživele.

V vrsti družbenih činiteljev, ki igrajo pomembno vlogo pri formiranju neprilagojenega obnašanja mladine, velja končno posebej poudariti tudi slabo uslugo, ki jo deloma mladini s poplavamami slabe »šunde« literature, s slabimi filmi in navsezadnje tudi z večkrat opaženim neustrez-

MLADOST NA VRTILJAKU — Nekateri zanesli v stran.

nim pisanjem o mladoletnem prestopništvu v dnevnem tisku. Očitno je, da se že tudi pri nas, tako kot marsikje po svetu, kjer se z vsemi silami borijo proti mladoletnemu prestopništvu, postavlja vprašanje: kdo plačuje škodo, ki jo delamo mladini s slabimi »X — 100« literarnimi stvaritvami in nazadnje tudi z mladoletniškimi senzacijami v dnevnem, predvsem pa v revialnem tisku. Ali ne morata tudi tisti, ki ob njih beležijo trenutne zasluge?

Nekaj predlogov, ki jih velja pretehtati

Ugotovitev, da danes še ne razpolagamo z doktrino, ki bi kratkoročno in v bistvu reševala problem družbeno neprilagojene mladine in ugotovitev, da je mladoletno prestopništvo kompleksen družbeni pojav, ki ga ni mogoče povsem uspešno reševati v majhnem občinskem okviru, ne smeta hromiti naših prizadevanj pri preprečevanju tega družbenega zla. Konsekventna obema ugotovitvama je kvečjemu lahko, in tudi mora biti, realna omejitev naših pričrkovanj o uspešnosti podvzetih ukrepov. Konsekventno obem ugotovitvam mora biti spoznanje, da smo prav zaradi zelo omejenih možnosti uspešnega reševanja problema, toliko bolj dolžni ukreniti vsaj tisto kar v dani situaciji lahko ukrenemo.

Ugotovitev, da igra družina bistveno vlogo pri formiranju mlade osebnosti, postavlja prvi najsplošnejši imperativ vsem družbenim činiteljem: nujni so nenehni družbeni napori pri preprečevanju vseh tistih negativnih pojavov, kakršne srečujemo v družinah, iz katerih izhajajo mladoletni prestopniki.

● Nujna so nenehna preventivna prizadevanja za zdra-

vo prosperiranje družine. Se bolj kot doslej, je potrebno izkoristiti široke možnosti vzgoje in vzgojnega izobraževanja staršev, ki nam jih nudijo sodobna komunikacijska sredstva. Potrebno bi bilo ponovnooživiti misel o ustanovitvi posebne institucije ali pa okviru že obstoječih sorodnih institucij, ki bi se bavili s preprečevanjem zgodnjih nesoglasij v družinah. Stara zahteva razbremeniti zaposleno mater, naj bi vendarle še enkrat dobila konkretno obeležje.

● Nujni so nenehni napori v borbi proti alkoholizmu — enemu največjih sovražnikov urejenega in harmoničnega družinskega življenja. Med drugim bi bilo potrebno doseči uvedbo zakona o prisilnem zdravljenju alkoholikov, ki na kakršenkoli način močneje ogrožajo in zanemarjajo družino; potrebna je sprememba zakonodaje s predpisom o enakopravnosti socialne službe kot tožeče stranke v kazenskih zadevah grobega ravnanja z družinskimi člani in neplačevanja preživnine, vzporedno z zahtevki v civilnih tožbah za preživnino in za priznanje očetovstva.

● Ena izmed uspešnih in nujnih oblik borbe proti negativnim pojavom med mladino predstavljajo tudi prizadevanja za organizacijo družbenega varstva in vzgoje otrok v vrtcih. Kar zadeva bežigradsko občino je treba priznati, da je vzgojno-varstvena politika v zadnjih letih precej napredovala, istočasno pa ni mogoče mimo ugotovitve, da bomo morali v bodoče vložiti še mnogo naporov in ne nazadnje tudi finančnih sredstev, če bomo hoteli, da bodo sedanji napori rodili zaželeno sadove

Nadaljevanje na 9. strani

Bogate razstave

● Pionirji bežigradske občine so zaključili letošnje Jugoslovanske pionirske igre in na šolskih razstavah pokazali svoje dejavnosti

Na vseh šolah v bežigradske občine se zelo aktivni pionirski odredi, ki vključujejo okrog 4.000 pionirjev in mladincev. Vsi pionirski odredi so se tudi letos vključili v Jugoslovanske pionirske igre pod geslom: KDO BOLJE POZNA DOMAČI KRAJ. Med šolskim letom so sprejeli programe JPI in nekateri med njimi so bili zelo bogati. Zajeli so kulturno in zgodovinsko dediščino domačega kraja, prirodne znamenitosti in lepote domačega kraja ter gospodarski razvoj in turizem. Na vseh teh področjih so pionirji vse leto zbirali podatke in našli marsikaj zanimivega in poučnega, kar vse so prikazali na razstavah ob koncu šolskega leta.

Pionirski odred na osnovni šoli »Dr. Vita Kraigherja« je svojo dejavnost v okviru JPI prikazal na razstavi, ki jo je združil s proslavo 30-letnice šole. O tem smo že pisali v prejšnji številki našega lista. Ta pionirski odred izdaja šolsko glasilo »Lastovka« in je v zadnji številki prikazal pregled dela pionirske in mladinske organizacije na šoli ter precej bogato kroniko.

Na osnovni šoli »Mirana Jarca« je pionirski odred na razstavi prikazal predvsem likovna dela pionirjev, kjer so bili tudi motivi iz zgodovinskih obdobij, predvsem iz časa NOV, motivi iz življenja v naravi, poleg tega pa so se pionirji podrobno seznanjali z rastlinami in uredili bogate zbirke — herbarije. Na razstavi so bili tudi izdelki tehničnega pouka.

Nadaljevanje z 8. strani

● Sola predstavlja naslednji činitelj, ki naj prispeva velik delež pri prevenciji mladostnega prestopništva. Kontinuirano zgodnje odkrivanje odstopanj v obnašanju šolskih otrok naj bi postalo sestavni del delovnega programa naših osn. šol. Pedagogom osnovnih šol je potrebno nuditi večjo pomoč pri delu z moteno mladino. Nastavitve socialnega delavca in šolskega psihologa na vsaki osnovni šoli naj bi postala obvezna.

● Učencem, ki zaradi različnih vzrokov ne morejo končati osemletke, končali pa so šolsko obveznost, bi bilo potrebno dati možnost za izučitev. Končana osemletka naj bi morda ne bila pogoj za vključitev v vajensko šolo, vsaj za njene manj zahtevne oddelke.

● Čim prej je potrebno začeti z akcijo za uvedbo eno izmenskega pouka na osemletkah. Z enozmenskimi pouki bodo podani tudi pogoji za organizacijo celodnevne bivanja otrok v šoli; šola bo tako lahko nudila otroku, poleg vzgoje in izobrazbe, tudi varstvo in ustrezne možnosti rekreacije.

● Naslednji prispevek pri reševanju problemov družbene neprilagojene mladine naj bi predstavljala organizacija skupnih posvetovanj strokovne službe, ki se bavi s proble-

● Črnuče: O poklicih, da bi se laže odločili

Pionirji na osnovni šoli »Maksa Pečarja« na Črnučah so proti koncu šolskega leta začeli sistematično spoznavati poklice in pripravili razstavo o poklicih, namenjeno vsem učencem 8. razredov v občini, da bi se učenci laže odločili in usmerili v poklic. Ob koncu šolskega leta pa so pionirji te šole prikazali bogato razstavo o svoji dejavnosti v JPI. Na razstavi so prikazali maketo Črnuč, predstavili obiskovalcem zgodovino Črnuč, zgodovinski razvoj črnuške šole, spoznali zgodovinske osebnosti in opisali življenja borcev NOV. Zbrali so podatke o vseh prometnih nesrečah, ki so se zadnja leta zgodile na Črnučah in na razstavi prikazali fotografije. Ob tem pa so prikazali pripomoček za poučevanje pionirjev o prometni varnosti — semaforizirano križišče s premikajočimi avtomobilčki. Za pospeševanje turizma so pionirji napravili nekaj turističnih plakatov in dopolnili razstavo z lepimi izdelki iz tehničnega pouka. Zelo poglobljeno in sistematično pa so pionirji obdelali gospodarski razvoj domačega kraja. V posebno gradivo so zbrali razne podatke: prirodne gospodarsko-geografske osnove Črnuč, razvoj naselij, gibanje in zaposlitev prebivalstva ter razvoj gospodarstva — kmetijstva, trgovine, gostinstva, prometa ter obrti. To gradivo bo služilo kot učni pripomoček šoli,

mi družbeno neprilagojene mladine in predstavnikov gospodarskih organizacij. V okviru teh posvetovanj naj bi razne neprilagojene mladine v vrste delovnih organizacij in probleme ustrežnejšega postopanja s to mladino v gospodarskih organizacijah. Nujna je nastavitve šolane kadrovske in socialne službe v gospodarskih organizacijah.

● Nujni so konkretni ukrepi v zvezi z organizacijo rekreacijske in druge dejavnosti mladine v raznih društvih in organizacijah. Potrebna je podrobna analiza funkcioniranja društev in organizacij, ki vključujejo mladino, treba je raziskati možnosti, ki jih ima mladina za rekreacijsko in drugo svobodno dejavnost, njene interese ter na osnovi dobljenih podatkov konkretno programirati njeno rekreacijsko dejavnost.

Namesto zaključka

V kuratvo mladoletnega prestopništva smo prisiljeni vlagati velika denarna sredstva. Samo za enega mladoletnika v vzgojnem zavodu plačujemo letno milijon starih dinarjev (v bežigradske občine smo ob koncu preteklega šolskega leta plačevali oskrbo za 56 mladoletnikov v vzgojnih zavodih). Vemo, da ostajajo mladoletniki v vzgojnih zavodih tudi po tri, štiri ali po več let in da končni učinek vzgoje ni vedno tak, kot bi želeli. Vedno znova ugotavljamo, da bi na področju mladoletnega prestopništva dosegli mnogo večje uspehe, če bi kuratvo na tem področju dopolnjevali tudi z dobro pripravljeno preventivo. Kljub vsemu pa tu še vedno ostajamo večinoma samo pri ugotovitvah ali pa kvečjemu pri občasnih in neuskaljenih ukrepih. Ali ne bi vendarle veljalo spremeniti dosedanje prakse?

F. MIHARČIČ

velike vrednosti pa je tudi za druge. Odred izdaja tudi svoje glasilo »Šolski vrtljak«. Zadnje številko je namenil gradivu z razstave.

Pionirski odred na osnovni šoli »Danile Kumar« v Stožicah je svojo dejavnost razvijal predvsem v interesnih krožkih. Na razstavi je prikazal predvsem izdelke, ki so jih pionirji izdelali v posameznih krožkih, likovna dela pionirjev in izdelke tehničnega pouka. Prikazali so življenja in fotografije pomembnih ljudi iz NOB in zbrali podatke o narodnem običaju — števhanju. Na tej šoli je zelo razvit šahovski krožek, ki je požel že nesteto priznanj in nagrad.

● Na Ježici so dobili nagrado »Pionirskega lista«

Na osnovni šoli na Ježici, ki je podružnična šola »Danile Kumar« in ima 122 učencev nižjih razredov, so bili pionirji v okviru JPI posebno prizadeti. Edini v bežigradske občine so se udeležili natečaja, ki ga je razpisal »Pionirski lista« v okviru JPI. Izpolnili so vse tri naloge in prejeli nagrado — knjigo »Slovensko slikarstvo«. Čeprav izdelki iz natečaja niso dobili vrmenjih, da bi jih razstavili še v šoli, je bila njihova razstava zelo bogata, pestra in zanimiva. Pionirji so zbrali in prikazali na razstavi precej etnografskega gradiva. Zbrali so fotografije zaslužnih borcev NOV in jih z življenjepis prikazali na razstavi. Lepo so izdelali miniaturne šotore in prikazali kamping. Na tej razstavi se imeli svoj koticček tudi najmlajši iz vzgojnovarstvene ustanove. Pokazali so razne igračke in kar lepe risbice.

Sola »Borisa Kidriča« je razstavo priredila že ob obletnici Kidričeve smrti, ob koncu šolskega leta pa so jo ponovili. Tudi tu so se pionirji zelo zavzeli pri izdelavi reliefa stare Ljubljane, ki bo ostal

Dopisujte!

v šoli kot dober učni pripomoček tudi za prihodnje generacije. Na fotografijah so pionirji prikazali zgodovinske in kulturne spomenike, na film pa so posneli otroški življenja na snegu po naslovom »Moj hobby«. Na razstavi je bilo še veliko lepih risb in izdelkov iz tehničnega pouka.

Vsega, kar je bilo na razstavah videti, ni moč opisati. Tisti, ki so si razstave sami ogledali, so lahko ocenili delo pionirjev kot zelo uspešno v tem letu. Ševeda pa imajo pri tem velike zasluge kolektivni učitelji, ki so kot mentorji pomagali pionirjem pri uresničevanju njihovih programov.

Občinska zveza prijateljev mladine Ljubljana—Bežigrad je imenovala posebno komisijo, ki si je ogledala vse razstave in jih ocenila. Trem pionirskim odredom, ki so se najbolje izkazali v jugoslovanskih pionirskih igrah in to prikazali na razstavi, bo podelila nagrade na srečanju pionirjev v partizanskem kraju na Rašici ob njihovem prazniku. Nagrade so simbolične, z njimi pa občinska zveza prijateljev mladine želi vzpodbuditi pionirske odrede k še večji dejavnosti v prihodnjem šolskem letu.

K. Bračun

Praznik pionirske organizacije

Vrsta prireditev ob 25-letnici

Letos praznujemo 25-letnico pionirske organizacije. Praznovanje se je začelo že 10. aprila, ko je krenila na pot »Kurirčkova pošta« in bo trajalo vse leto. Vse prireditve in proslave pionirjev so letos bolj svečane in v duhu praznovanja romenbne obletnice.

Da bi to jubilejno obletnico kar najbolj svečano proslavili, da bi se pionirjem vtisnila v spomin, je občinska zveza prijateljev mladine Ljubljana—Bežigrad ustanovila koordinacijski odbor za proslavo 25-letnice pionirske organizacije. V tem odboru so predstavniki organiza-

Za tretjino čez normo

Mladinska brigada je v Zagrebu spet dobila najvišje priznanje

Tudi letos je mladinska delovna brigada »Ane Zherk« iz Ljubljane sodelovala na zvezni delovni akciji v Zagrebu, kjer mladina gradi nasip ob Savi. V brigadi je bilo precej Bežigradčanov, vse organizacijske niti pa je imel v rokah občinski komite Zveze mladine Bežigrad. Brigada je dobila najvišje priznanje delovne akcije Sava 67: trak »Sedem sekretarjev SKOJA«; udarni-

Še en nov vrtec

Konec septembra bodo na sedanjem otroškem igrišču, na vogalu Peričeve in Kržičeve ulice, pričeli graditi nov vrtec, namenjen otrokom iz krajevne skupnosti »Boris Kidrič«. Računajo, da bo do zime vrtec pod streho. Prihodnje leto bi gradnjo nadaljevali in če bo zagotovljen denar v občinskem proračunu, bo vrtec drugo jesen sprejel otroke.

cij ZK, SZDL, ZZB NOV, ZMS, RK, ljudske tehnike, tabornikov, zveze za telesno kulturo, planinskega društva in drugih. Odbor se je že sestel in sprejel okvirni program praznovanja.

Za dan pionirjev, 29. septembra, bo manifestativni pohod vseh pionirjev iz občine Ljubljana—Bežigrad v partizanski kraj Rašica. Tam bo kulturni program in razdelitev nagrad trem pionirskim odredom, ki so se najbolj izkazali v Jugoslovanskih pionirskih igrah. Po programu bo gostitev pionirjev in proste igre.

Pionirji — podmladkarji RK, bodo za Dan republike obiskali vse stare služne borce NOV in matere padlih partizanov. Najboljši pionirji bodo šli za sprejem k predsedniku občinske skupščine Ljubljana—Bežigrad in mu poročali o delu pionirske organizacije v tem jubilejnim letu.

K. B.

ške značke je dobilo 27 brigadirjev, 38 pa jih je bilo pohvaljenih.

»Menim, da je brigada dosegla željeni uspeh, tako na delovišču kot v življenju v naselju, je rekel njen komandant Erik Zrimšek, sicer sekretar občinskega komiteja ZMS Bežigrad. O udeležbi bi dejal, da so se v zadovoljivem številu odzvali dijaki šolskega centra PTT in Centra strokovnih šol ter mladinci iz Avtoobnove, žal pa smo pogrešali gimnazijsko mladino«.

Brigada je štela 92 mladincev in mladink. Postavljene delovne norme so presegle za tretjino. V naselju so imeli bogato kulturno, športno in zabavno življenje. Sodelovali so na tribunah, kjer so obravnavali aktualne politične dogodke ter imeli razgovore o gospodarski reformi in nalogah Zveze mladine. Ob dnevu vstaje 22. julija so organizirali svečano akademijo s kulturnim in zabavnim programom. Sodelovali so pri vseh prireditvah v naselju, večkrat pa so se sešli tudi z vojakami iz bližnjega garnizona.

Brigada se je izkazala tudi na športnem področju. Tekmovali so v šestih panogah, najboljši pa so bili košarkarji, odbojkaši in igralci namiznega tenisa. 17 brigadirjev se je udeležilo šoferskega tečaja oziroma tečaja za fotoamaterje. Mnogo smeha pa je bilo ševeda ob izvolitvi »miss naselja«, ob izbiri najboljšega pevca ter pri kviz-oddaji.

Sanitetni referent v brigadi ni imel veliko dela. Večjih poškodb ni bilo, pa tudi resnejših obojenj ne. Pri ocenjevanju čistote v baraki in okolici je brigada dobivala skoraj najvišje možno število točk.

Zaradi nediscipline in nepravilnega odnosa do življenja in dela v brigadi, so izključili štiri brigadirje. Najpogostnejši vzrok za takšno odločitev je bilo samovoljno zapuščanje delovišča in naselja in neizpolnjevanje nalog, za katere so se dogovorili v brigadi.

NA DELOVISCE — Ob Savi v Zagrebu raste nasip, delo brigadirjev iz vse Jugoslavije

Dirkali so že pred štiri-desetimi leti

Letos je preteklo 40 let odkar je bila v organizaciji kolesarskega kluba »Bistrica« v BERICHEVEM pri Dolu prva kolesarska dirka in sicer na progi: BERICHEVO — LJUBLJANA — BERICHEVO. Mimo domačinov so nastopili tudi številni drugi, takrat znani kolesarji. Zmagal je Evgen Špenko, drugi organizatorji in dirkači pa so bili Jože Grahek, Franc Kralj, Karel Loboda, Franc Letnar, Alojz Velepec, Jože Snoj, Vinko Jagodic, Ivan Grad, Marko Dimić, Ivan Kralj in Peter Marolt. Niso pa ostali samo pri eni dirki, saj je bil kolesarski šport poleg telovadbe dolgo vrsto let edina panoga, ki so jo sistematično gojili v tem delu Zasavja. Med dirkači so se pojavila nova imena: Vinko Grad, Karel Zupančič, Jože Bregar, Karel Letnar, Janez Ogrin in Jože Zajc; mnogi od teh so padli v partizanih ali umrli v taboriščih.

Po osvoboditvi je vso športno dejavnost, skupaj s kolesarstvom, prevzal Partizan Dol, ki je vsako leto tudi prirejal dirke. Vendar se ta šport ni več tako razmahnil; od povojnih dirkačev je dosegel več le Anton Avsec, ki pa je prekmalu nehal tekmovali.

JUBILEJNA KOLESARSKA DIRKA V DOLU

Memorial „Levičnik - Zajc“

● Ob proslavi 40 letnice kolesarstva so v Dolu organizirali jubilejno dirko, ki je imela naslov »Memorial Levičnik-Zajc«. Zajc je bil predvojni dirkač, ki je najdlje nastopal in dosegel nekaj lepih uspehov, Karel Levičnik pa požrtvovalni organizator kolesarskih in smučarskih tekem v Dolu; letos v maju se je ponesečil na zasavski cesti.

Na letošnji dirki je nastopilo 70 tekmovalcev iz vseh slovenskih društev, med njimi tudi domačini. Med častnimi gosti je bil zmagovalec prve dirke Evgen Špenko in nekdanji dirkači Vinko Grad, Karel Loboda, Vinko Jagodic

in Peter Marolt. Le-ti so dobili spominske diplome, poleg pa so v posebnem avtomobilu za »veterane« spremljali dirko.

Dirka je spravila na noge ves Dol in druge kraje ob novi zasavski cesti. Sicer pa je bila karavana kolesarjev, s spremstvom številnih avtomobilov, že kar podobna manjšemu »touru«.

Na progi sta bila dva letišča cilja; na prvem je bil najboljši Jože Valenčič pred Plestenjakom in Troštem, na drugem so bili spet ti trije skupaj, le da je bil najboljši Trošt. Vse je kazalo, da bo med to trojico tudi končni zmagovalec dirke. Toda na

obratu na Crnučah so najboljši padli in ni se jim več posrečilo ujeti glavne skupine. V sprintu na cilju se je najbolje znašel mladi Hrastničan Bajda. Kot zmagovalec je dobil dirkalno kolo »favorita«. Izkazal pa se je kot pravi športnik, saj je takoj po dirki pred mikrofonom za občinstvo dejal, da je sicer zelo vesel zmage, žal pa mu je, ker so njegovi najhujši tekmeci padli in izgubili dragocene sekunde.

Na progo je šlo potlej še 30 takoiimenovanih »turistov«. Močno so pritisnili na pedala in taktizirali po vseh pravilih dirkalne tehnike. Zmagovalec bi lahko še tudi osvojil prvo

IZ ORUMENELE KRONIKE — Fotografija s prve kolesarske dirke v Dolu pred štiridesetimi leti. Posodil nam jo je Evgen Špenko, ki je na tej dirki zmagal.

nagrado, če bi imel boljši čas kot zmagovalec v skupini dirkačev. Vendar to se ni zgodilo, saj je imel zmagovalec pri turistih Zakotnik kar 6 minut slabši čas kot Bajda. Le-temu je na tribuni pred zadržnim domom izročil nagrado Evgen Špenko, zmagovalec dirke v Dolu pred 40. leti. Sekretar Kolesarske zveze Slovenije tovariš Cajhen je na tej svečanosti izročil zastopnikom Partizana Dol pokal za uspešno organizacijo prireditve ob 40. letnici, prisotne pa je pozdravil še predvojni dirkač Franc Gartner, sotekmovalec Zajca.

Domačini so se ob dirki zelo izkazali; poleg treh ljubljanskih podjetij in občinske zveze za telesno kulturo, so večino daril in denarja prispevala domača podjetja in zasebniki. Tri četrtine stroškov so pokrili domačini s prostovoljnimi prispevki.

Partizan Dol ima v načrtu, da bo drugo leto — če bo cesta asfaltirana — speljal dirko do Litiče ali celo do Zagorja, na start pa bodo postavili kompletno domačo ekipo turistov.

Pri organizaciji letošnje dirke so največ pomagali Jože Klemenčič, bratje Kuharji, Brane Aleš in Franc Česen; pomagali so tudi funkcionarji Kolesarske zveze Slovenije Blatnik, Janežič in Ferjančič.

Rezultati jubilejne dirke (42 kilometrov):

Dirkači — 1. Bajda (Hrastnik) 54,41; 2. J. Valenčič (Rog) 54,51; 3. Tulipan (Kranj) 54,51. Ekipno je zmagal Rog, pred Hrastnikom in Odredom. Na gorskem cilju je bil najboljši Jože Valenčič (Rog), na letečem cilju pa Franc Trošt (Primorje). Občinski prvak je postal Miloš Nučič.

Turisti — 1. Zakotnik (Rog) 1,01,52; 2. Kavaš (Beltinci) 1,01,52; 3. Kovačič (Beltinci) 1,01,52; Ekipno je zmagal Rog, pred Beltinci in Krškimi. Na gorskem cilju je bil najbolj ožji Podobnik (Rog), na letečem cilju pa Zakotnik (Rog). Občinski prvak je postal Slavko Zavrl.

JOZE JERMAN

30 let smučanja v Dolu

Pozimi bo tam prvenstvo Slovenije v klasičnih disciplinah

Prihodnjo zimo bo minilo 30 let, odkar je bila v Dolu, oziroma njegovem smučarskem »centru« Zaborštu, prva »uradna« smučarska tekma. Smučali in sankali so v Dolu že poprej, vendar tisto zimo so se fantje prvič s številnimi na prsih pognali z ozkimi tekaškimi smučmi po markirani progi.

V Dolu bo ob tem jubileju republiško prvenstvo v klasičnih disciplinah za vse oddelke. Ze spomladi so ustanovili organizacijski odbor, ki bo izdal tudi brošuro o zgodovini smučanja v Dolu. Tudi tekmovalci Partizana Dol se že pripravljajo za spopad na domačih tleh.

S pomočjo občinske zveze za telesno kulturo Bežigrad bodo do zime opravili tudi najnujnejša dela na smučarskih terenih in skakalnicah.

J. J.

Spominski pohod na Korošico

50 črnuških planincev počastilo spomin Toneta Mercuna

Korošica, avgusta. — Predzadnjo soboto v minulem mesecu se je na Korošico v Kamniških planinah odpravilo 52 članov črnuškega planinskega društva, ki so počastili spomin svojega pred 12 leti nesrečno preminulega člana, ANTONA MERCUNA.

Dobro organiziran pohod, svečanost ob spominski plošči in pravi planinski večer v domu na Korošici, to so nepozabna doživetja, ki bodo ostala z velikimi črkami zapisana v anah črnuškega planinskega društva.

Pred domom na Korošici

Foto: E. Kaše

Najbolj utrujena — Hudournik in Vencelj.

Prva skupina planincev je »napadla« Korošico iz Logarske doline, druga se je iz Kamniške Bistrice prebila na Kamniško sedlo in odtod nadaljevala pot do cilja. Tretja se je podala na dolgo pot prav tako iz Kamniške Bistrice čez Presedlaj, četrta pa si je izbrala za izhodišče Veliko planino in čez Konja »zavzela« Korošico.

Kljub ne preveč obetajočemu vremenu, posebno v soboto popoldne in v nedeljo dopoldne, se je na Korošici zbralo 52 črnuških planincev, kar je, če pomislimo na katerikoli sestanek v dolini, prava množičnost. Kljub dolgi poti in utrujenosti pa večine na cilju ni minila dobra volja. Takoj, ko so si privezali dušo in si za silo odpočili noge, so se na ravnini pred domom pomerili v nogometu. V čistem amaterskem

vzdušju sta se moštvi »Mala planina« in »Korošica« razšili z rezultatom 7:5 za Maloplanince. Sodnika sicer ni bilo, vendar to pravzaprav nikogar ni zares motilo. Najbolj sta se izkazala sekretar v golu Maloplanincev in predsednik kot srednji napadalec istega moštva. Branilec Hudournik in napadalec Vencelj sta odnesla manjše poškodbe, vendar sta naslednji dan le sredo prikolovratila v dolino.

NAROČITE ZBOR OBČANOV!

AVGUST

Hribčki in dolince - zravnajte se

Sprehod med krtinami in asfaltom v mednarodnem letu turizma

Drži, pa še res je, da je naš Bežigrad v zadnjih letih doživel marsikaj. Da, v zadnjih desetih letih, ko so rasti stanovanjski bloki iz njiv in travnikov kot gobe po dežju, ko so se visoko nad strehe dvigale prve stolpnice, ko sta se lojtrnik in furman poslovila s Titove (stare Tyrševe in Dunajske) ceste. Tega našega Bežigrada je zdaj še enkrat toliko kot nekdanj, ko se je še stiskal tam med ljubljansko železniško postajo in stadionom. Pri smrti progia

travniki. Bežigrad kot nekdanje Kapucinsko predmestje je danes sestavni del mesta, pravo predmestje pa se je preselilo tja daleč čez Savo. Zares, marsikaj se je spremenilo, toda...

Prva krtina: OBČINSKI CENTER

Za bežigrajsko pošto oziroma za letnim kinom so za-

čeli riti v zemljo že pred tremi, štirimi leti. Razsežen prostor je krog in krog »zaplankana«, v njegovi notranjosti pa se že lep čas ne dogaja prav nič. Tu naj bi zrastle iz zemlje večnadstropna stolpnica za občinski aparat, ki je svoje čase štel precej več kot sto »birokratova... Toda časi se spreminjajo in občinski aparat z njimi. Lopate, ki jih je za občinsko palačo zasadilo gradbeno podjetje Grosuplje, so že zdavnaj zarjavele! Od lepo narisane

stolpnice je na začrtanem zemljišču ostala samo ogromna luknja, dvoje poljskih stranišč, baraka za delavce, nekaj opeke, vegasti provizorij... vse skupaj pa prerašča plevel in trava. Tovornjaki tu odtakajo izrabljeno olje, planke se podirajo... V tistih vegastih barakah takoj za plankami ob Titovi cesti pa nekaj »Grosupeljčanov« celo stanuje. Jedilnico imajo kar pod milim nebom, kakor dokazujejo krožniki in žlice, ki se po ves dan sončijo na prostem...

Druga krtina: GOSTILNA KAČIČ

Stara gostilna Kačič, ki je nekdanj slovela daleč čez bežigrajske meje, je bila napoti ves čas po vojni. Letos je končno dočkala svojo smrt. Od nje ni ostal niti kamen na kamnu... Napol razpadli zidovi za njo, ki poprej niso bili vidni za široko občinsko javnost, pa zdaj razkazujejo svoja rebra trolejbusu in se žalostno ogledujejo v »steklenia stolpnici tam čez Titovo cesto. Kdaj bo Bežigrajska cesta planila na drugo stran Titove ceste do Linhartove, ko se ji je Kačič umaknil, še ni čisto znano. Poprej bomo menda dočkali podzemeljski hodnik za pešce in šop semaforjev, šele potem pa cestni podaljšek.

Tretja krtina: POHORJE

Ob ulici Pohorskega bataljona, ki se zvija za tako imenovano Sosesko 6, so se vgnezdile nekakšne vrstne hiše. Svojo južno stran so si zaščitile s hribom, ki jim sega skoraj do slemen. Podolgovata gorica je gosto porasla z meter visokim plevelom in travo... Miniaturno Pohorje! Zdi se, da se nihče ne more odločiti, kam s tem hribom, ker je posebno pri-

Zapuščeno gradbišče, kjer je predviden bežigrajski občinski center.

ročen pozimi za otroke. Kje pa naj bi se otroci potem smučali in sankali?

Četrta krtina: PUŠČAVA STOLPNIC

Takoj za bencinsko črpalko ob Titovi cesti se dvigajo stolpnice. Dve sta nabasani z novimi občani že vrsto mesecev, toda doslej se nihče ni našel, da bi vsaj malo zravnal peščeno puščavo naokrog. Ljudje se raje spotikajo po debelem kamenju, skačejo čez luže in kolneje podjetje, ki se ni uredilo polt in zelenic... Nikomur izmed vrlih stolpničarjev ali novih priseljencev pa ni padlo na

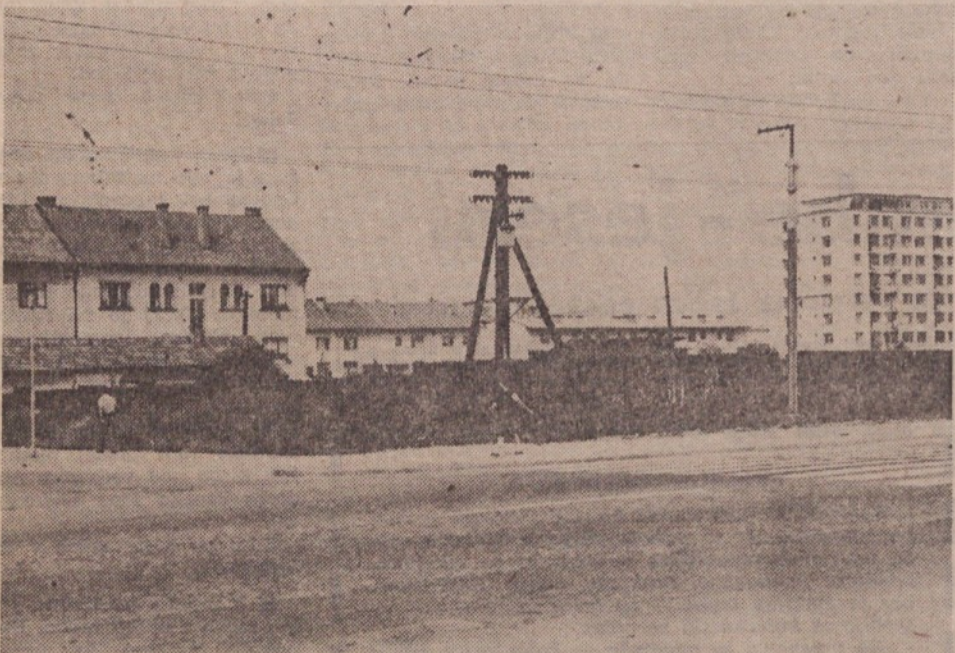
misel, da bi sami poprijeli za lopate in si utrdili vsaj ozko pot do stolpnišč. Zanalašč ne, češ, jaz že ne bom delal za druge, plačal sem pa tudi dovolj, da bi mi lahko z zlatom asfaltirali pot do praga.

Kakšna kratkovičnost! Takole po kosilu pomeni telovadba z lopato dvakratno zdravje. Če ležete s polnim trebuhom na kavč in zaspite pod časopisom, vam salo okrog trebuha še bolj nabrekne... sebi v jezo in nezadovoljstvo, družbi v standarden dokaz, dvorišče pred hišo pa ostane slej ko prej peščena puščava, ob dežju manjše jezero...

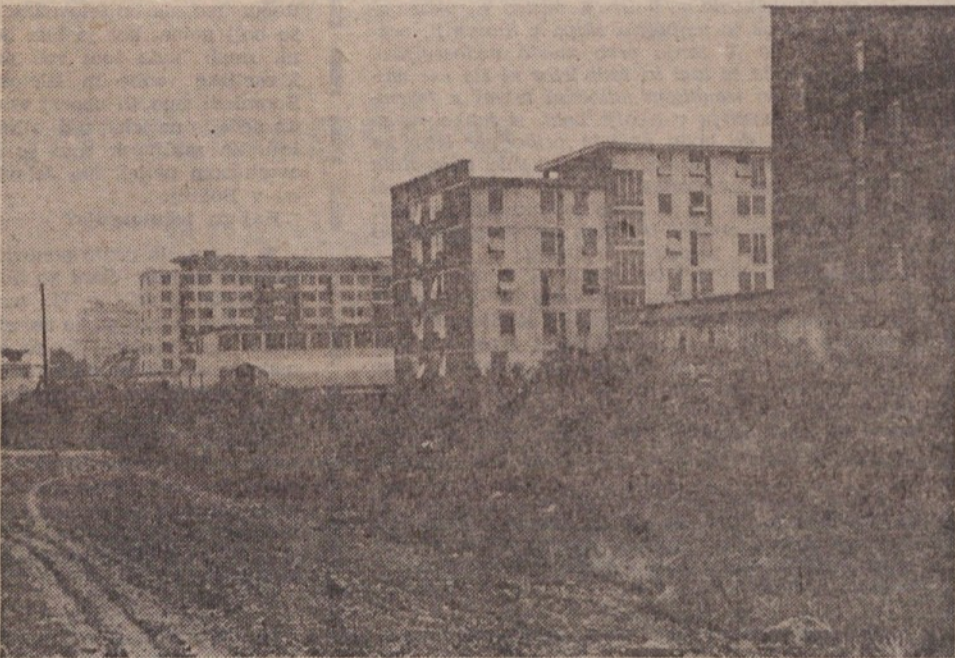
Peta krtina: TRIGLAVSKA OKOLICA

Ob začetku Triglavske ulice — planke. Pred petimi ali šestimi leti so bile še čisto sveže! Tam naj bi iz zemlje pognal dom družbenih organizacij ali nekaj podobnega, krajevne skupnosti Stadion in nekakšen servis za vse in za vse. Od velikopotezne ideje so ostale samo sprhnele planke in velik prostor bolj ali manj samemu sebi namen ter nikomur v korist. Ko bi vsaj planke nekdo podkuril in si ogrel ohlajene ideje...

Tam ob Ljubljanskih mekarnah je divjna. Iz zemlje štrle betonski stebri in zarjavelo železo. Zadaž za bloki spet dolg, predolg hrib, lepo zaraščen z zelenjem, ki ga ni treba nikomur posebej gojiti. Okolica med vzhodnimi bloki gola kot Sinajska puščava (le kamenje je čisto navaden samski prod), med zapadnimi bloki pa poganjata srobot in trava kot za Savo. Sredi med njimi je namesto zelenic, parkov in otroškega igrišča, prava grmada gradbenega lesa, raznih odpadkov in podobne gradbene šare, vse skupaj ograjeno. Nihče ne ve zakaj, Stari ljudje pravijo takole: čez sedem let vse prav pride... N. L.

Kaj ko bi ograjo podrl? Na vogalu Titove in Triglavske ulice ne bo stavbe, kot so si jo zamislili menda že pred desetletjem.

Za novim naseljem — triglavsko pogorje v malem.

Gostilne Kačič že dolgo ni več; upamo, da urejanje okolice ne bo trajalo tako dolgo, kot je bila Kačičeva hiša na spisku za rušenje.

KOPRIVE NAMESTO CVETJA

Krtine in turizem ne gredo ravno pod roko. Marta Vujec, tajnica bežigrajskega turističnega društva meni takole:

»Krtine! V Ljubljani obstoja odlok o javnem redu in miru. Na tej osnovi bi morala občinska skupščina zahtevati, da podjetja in posamezniki pravočasno odstranijo gradbeni material, porušijo barake in uredijo zemljišče okrog dokončanih gradenj. Ko gredo naši ljudje na tuje, se ne morejo načuditi, kako je vse urejeno. Da, tudi vsak sam bi se moral potruditi, da ima lepo urejen vrt in hišo okrašeno s cvetjem. Planke in barakarstvo bomo odpravili samo, če se bomo zares držali gradbenih predpisov in določil, ki jasno govore, kako in kaj je s temi stvarmi. Naše društvo vsako leto skupaj s časopisom prireja tekmovanje v urejanju hiš in vrtov, vendar ta akcija še zmeraj ni dovolj široka in nima posebnega odziva ob naši glavni vpadnici — Titovi cesti.«

»Kašno obleko nosi Ljubljana v letošnjem mednarodnem letu turizma?«, smo vprašali podpredsednika mestnega sveta inž. Ljuba Levstika. Takole nam je odgovoril:

»Mesto in mestne občine so si letos veliko prizadevali, da bi čim bolj oplešali mesto. Rezultati so vidni, vendar leta in leta nazaj smo te stvari zamenjali.

Razveseljivo je, da so stanovanjska podjetja popravila precej izredno slabih fasad in to je precej polepšalo videz ulic. Opaziti pa je, da podjetja, ki vzdržujejo ceste in ulice, zelo malo skrbijo za njihov estetski videz: ob makadamskih cestah je veliko plevela in kupov gramoza za posipanje, kar zelo kazni podoba mesta. Potrebno bi bilo več reda, ne gre pa za kakšne velike denarje. Zavedati pa se moramo, da vsa prizadevanja mesta, občin in komun. služb, ne morejo spremeniti podobe mesta, če pri tem ne bodo pomagali vsi občani.«